

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Šahaja vsak četrtak in velja s polkovno vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, pol leta 2 K in za četrta leta 1 K, Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor hodi sam ponj, plaša na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravništvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopošlja do odpovedi. — Udje „Katoških društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroska cesta št. 5. — Rokopisni se ne vračajo. — Upravništvo: Koroska cesta št. 5, vsprejema naročnino, inserate in reklamacije, za dvakrat 25 vin., za trikrat 35 vin. Za večkratne oglase primeren popust, Inserati se sprejemajo do srede jutraj. — Ne saptre reklamacije so poštnine proste.

Katoliški shod jugoslovanske mladine — odgoden.

Ker je na katoliškem shodu jugoslovanske mladine z ozirom na nove slučaje kolere vsled odločbe kranjske deželne vlade onemogočena udeležba iz južnih krajev, posebno iz Primorja, Bosne, Hercegovine in Dalmacije, ker je s tem že sedaj onemogočena udeležba bratov Hrvatov in primorskih Slovencev, in ker je nevarnost, da bi bil, ako se v Ljubljani in njeni okolici pojavi le en slučaj kolere, sploh cel shod prepovedan, je sklenil osrednji pripravljalni odbor za katoliški shod jugoslovanske mladine, da se ukloni vladnim odredbam ter shod za letos opusti. Shod se bo vršil prihodnje leto. Odbor se je proglasil za permanentnega in prosi vse krajevne odbore in odbore naših društev, naj nadaljujejo z organizacijo sestanka. V Ljubljani, dne 5. avgusta 1911.

Dr. Lovro Pogačnik,
kot predsednik pripravljalnega odbora.

Olajšave za stavbinske koncesije (zidarje, tesarje itd.) na deželi.

Postava iz l. 1903 o stavbinski obrti je zelo stroga; zahteva se od dotičnih obrtnikov natančno predpisane izkušnje. V par. 6. pa je določeno, da sme deželni odbor predlagati namestniji, da se posamezne kraje, posebno na deželi, izvzame od strogosti postave, tako, da se lahko dobi koncesijo pod olajšanimi pogoji, n. pr. zadostuje že štiriletno delovanje v dotični obrti brez skušnje. Vse dežele so uvedle take olajšane koncesije, le štajerski deželni odbor se brani, predlagati namestniji uvedbo takih olajšanih koncesij. Ljudstvo na deželi je radi tega navezano na drage stavbenike, zidarje in tesarje po mestih; vsakoga se strogo kaznuje in preganja, kdor izvršuje brez predpisanih predpisov tako obrt na deželi.

Deželni zbor je že leta 1908 z malo večino naročil deželnemu odboru, da naj sporazumno z namestnijo vse politične okraje izvzema mesta, kot Maribor, Celje, Ptuj itd., izreče deležne olajšav po par.

PODLISTEK.

Zadnja ura v Pompejih.

Bilo je dne 24. avgusta l. 79. po Kristusovem rojstvu. Cvetoči vrtovi v bajni Kampaniji na podnožju Vezuva so žareli v ljuti pripeki, ptičice so ljubko prepevale na bujnih pomarančnih vejah.

Meščani iz Pompeja so vrveli po ulicah in zdelo se je, da se prav nič ne zmenijo za nezno pripeko.

Bil je svečan dan.

Kaj Fufecij je priredil v svoji hiši gladijatorske igre, kjer je moralo izgubiti življenje tisoč sužnjev za pusto naslado razuzdanih Rimljanov.

Po neki ulici sta se šetala dva mladeniča, oblečena v belo togo, ki je bila obšita s širokim škrlastim robom. Njun učitelj je bil odet v surovo haljo ter je nosil v roki pisali in ploščico s pergamentom. Pod vratom je imel železen obroč, na katerem je stalo napisano:

„Suženj Kaja Fufecija Panse.“

Mlajši učenec Celso spregovori:

„Odkod ti, dragi Teofil, veš, za te mnoge skrivne stvari? Kaj si bil prej, preden te je kupil moj oče za 800 sestercev?“

Teofil odgovori:

„Bil sem svoboden mož, po rodu Grk.“

Licinij vpraša otroče:

„Kaj vaši bogovi ne morejo vas ubraniti pred sužnostjo?“

Teofil se razvname:

„Dragi Licinij, prosim te, ne govori neumnosti, ti dobro veš, da mi kristjani verujemo samo v enega Boga. No, sedaj pa prihaja semkaj vajin oče, pripovedujta mi rajše o čem drugem!“

Mali se ni hotel pomiriti, pa je Celso dalje razkladal:

6. Toda kljub raznim drganjem nemških in slovenskih kmečkih poslancev, interpelacije Roškarja itd., sta deželni odbor in namestnija do danes zavlačevala rešitev te puje zadeve; štajerski namestnik je leta 1909. celo v deželnem zboru izjavil, da ne uvideva potrebe takih olajšanih koncesij. Namestnija se je med tem časom premislila in ne dela več zaprek vsled odločne zahteve naših poslancev; pač pa se deželni odbor še vedno brani, staviti namestniji dotične predloge. Ravno pred par tedni se je deželni odbor pečal s tem vprašanjem, ne da bi ga rešil. Vsled tega so naši poslanci dr. Benkovič in drugi v poslanski zbornici vložili te dni ostro interpelacijo na vlado, zahtevajoč, da namestnija pritisne z vsem vplivom na deželni odbor; tudi so dr. Benkovič in drugovi stavili predlog, da se ima par. 6. postave iz l. 1893. tako izpremeniti, da ima namestnija po zaslišanju deželnega odbora, ne pa še-le na njegov predlog, uvesti olajšave po par. 6. Dotični predlog se bo jeseni obravnaval v obrtnem odseku, ako do tedaj deželni odbor ne bo ustregel opravičeni želji prebivalstva in predlagal namestniji uvedbo olajšav.

Poslanci S. K. Z. so se za stvar z vso vnemo zavzeli in je utemeljeno upanje, da bo zadeva kmalu rešena; obrnili so se tudi do nemških štajerskih km. poslancev s prošnjo, da stavijo enako vprašanje na vlado in podoben predlog. Tudi nemški poslanci so to storili in so obljubili najizdatnejo pomoč. Stvar je sedaj v dobrem teku; zato je treba, da javne korporacije, kot občine, podružnice Kmetijske družbe, zadruge itd. pošiljajo na deželni odbor prošnje približno sledeče vsebine:

„Deželni odbor se prosi, da takoj predlaga e. kr. namestniji v smislu par. 6. zakona od 23. decembra 1893. o stavbinskih koncesijah, da se imajo podeliti koncesije tesarjem, zidarjem in drugim obrtnikom stavbinske stroke pod olajšanimi pogoji v vseh političnih okrajih Spodnjega Štajerja, izvzemši mesta Celje, Maribor in Ptuj.“

Ta prošnja naj se primerno utemelji.

Vročina in suša.

Hudo je pritisnila letos vročina in suša. Ne samo pri nas, ampak tudi po drugih deželah čutijo vročino, suša pritiska v velikih meri po celi Evropi. Iz

„V spisih modrijanov stoji, da je samo en Bog in ne več bogov, kakor verujemo mi.“

Učitelj Teofil potrdi.

„Hvala ti, dragi Celso, imaš popolnoma prav!“

V tem razgovoru so dospeli do dolge, četrtonadstropne palače, koje vhod sta krasila dva korintska stolpa s fino izrezanimi glavama. Pri vstopu v palačo sta dečka pazila, da sta čvrsto stopila s petami na prag, dočim se Teofil ni najmanjše zmenil za ta predsodek.

Licinij je pristavil:

„Teofil, ti nisi krepko stopil s petami na prag palače, glej, da se ti danes ne zgodi kaj usodnega.“

Teofil se je sladko nasmejal na to naivno opombo.

Končno so stopili v razkošen, z mozaikom okrašen hodnik.

Papiga je zakričala: „Salve“ (Pozdravljen), globoko sta se priklonila dvema domačima bogovoma, ki sta stala pri vhodu na podstavku, dva sužnja sta jih spremila v sobe.

Teofil je odšel takoj v knjižnico, odloživši ondi pergament, je vzel omot, v katerem so bile Homerjeve pesmi, in odšel je na vrt, da se naslaja pod lavorjevimi drevesom nad verzi z večno slavo ovenčanega starca Homerja. Tako se je zatopil v sladko pesniško motrivanje, da ni čul sužnja, ki ga je klical na ves glas.

Nazadnje je stopil k njemu suženj in ga prijel za ramo:

„Najboljše je biti dandanes za učitelja, ta se more zatopiti v čitanje, pa se ne briga za nobeno resno delo in dolžnost. Spoštovan je poklic učitelja, v resnici te zavidam!“

Teofil reče:

„In kdo me kliče?“

Suženj odvrne:

„Stirikrat sem te klical, in nisi se mi odzval.“

Kaj Fufecij te kliče. Pojdi takoj!“

Teofil je vstal in odšel v sobo.

vseh zahodnih evropskih dežel prihajajo poročila, da že več mesecev ni padlo izdatnega dežja, da primanjkuje vode, da se poljski sadeži sušijo, sploh, da se je bati, da bo suša, če ne bo skoraj izdatnega dežja, prizadejala posebno kmečkemu ljudstvu ogromno škodo in peščeto gorja.

Na Francoskem so se že posušile skoraj vse manjše in srednje reke in vdotoki. Vročina je taka, da vsak dan po več sto ljudi po celi deželi zbolijo ali umrje za solnčarico in vročino. Solnce pripeka s tako silo, da je n. pr. v Parizu 3. avgusta od vročine popokalo na mnogih hišah mnogo šip; od vročine se počili mnogi tlaki pri hišah, cerkvah in drugih večjih stavbah. V kraju Bassvet je vsled hude vročine zgorelo 27 hiš. Na neki hiši, kamor je solnce z vso silo pripekalo, se je vnele seno, in od tod se je ogenj naglo razširil na vsa bližnja poslopja. Ogenj se ni dal pogasiti, ker je primanjkovalo vode. V Parizu je pomankanje vode tako hudo, da je uprava vodovodov sklenila, zapirati iste od 12. ure ponoči pa do 6. ure jutraj. Voda pa, ki je v ceveh, je vroča in skoraj nepitna. Po mnogih krajih so od vročine popokale tudi vodovodne cevi. Dne 6. avgusta je bil velik del Pariza brez vode, ker je počila ena glavnih vodovodnih cevi. V reki Seni se je pokazal oni kamen, kakor leta 1816, ki naznanja hudo vročino.

Posebno močno čutijo vročino na Angleškem. Suša je taka, da se je vsled isker iz železniških lokomotiv vžgalo mnogo hiš in gozdov. Celó v mnogih pivovarnah že primanjkuje vode. Radi prehude vročine je zadnje dni pri kopanju utonilo mnogo oseb.

Na Predariskem je vročina od dneva do dneva večja. Že več tednov ni padlo ne kapljice dežja. Prebivalci morajo po 3 do 4 ure daleč nositi in voziti vodo. Na Boudenskem jezero znaša toplota vode 25 stopinj Celzija, gladina vode je za 185 cm nižja od lanskega leta. Živino ne smejo več po dnevi gnati na pašo, sicer tudi ta pade od solnčarice.

V bližini trdnjave Franzensfeste na Tirolskem se je po neznatnem požaru neke hiše vžgal gozd; ker je bilo vse suho, se je dalo le s težavo omejiti. Zgorelo je do 400 do 500 hektarjev najlepšega smrekovega, borovega in mecesovega gozda. Kakor poročajo listi, je sedaj gozdni požar skoraj popolnoma ugašen. Škode je povzročil požar poldrugi milijon kron. Tudi

Kaj Fufecij se je leno pretegal na počivalniku iz rdečega žameta pri trinožni mramorni mizi, okrog katere sta sedela njegova sina Celso in Licinij.

Kaj Fufecij je bil velik oboževatelj Epikura, pa se je slepo držal njegovega načela: „Vživaj vse slasti tega sveta, da si ne boš ničesar pritrgal!“ Za znanost in umetnost se ni dosti brigal, samo slast po telesnem vživanju je prevzela um in srce tega mekušnega Rimljana.

Njegove razkošne gostije so bile na glasu v Pompejih. V istem času je bilo znano, da je dal kuharju izpuliti jezik, da ne bi bil pred svojim gospodarjem pokusil jedi. Pri mizi je moral imeti suženj železno masko, da ne bi bil s svojim suženjskim dihom okužen jedi. Pri gostiji je bilo vedno dovolj plesalk, tudi borilcev ni manjkalo, ki so se morali med lukulsko pojedino med seboj boriti, dokler niso poškopili tal s svojo rdečo, servilno krvjo.

Teofil je hotel stopiti h gospodarju, a ta mu je dal znamenje, naj ostane na svojem mestu.

Prezirljivo ga je pogledal, kakor bi mu hotel reči:

„Odstopi od mene, ti nečisti stvor; jaz sem ponosen Rimljan, a ti suženj, slabši od živine!“

Teofil je otrpnil, čakajoč pri vratih na ostro izjavo svojega gospodarja:

„Suženj,“ zaškriplje Kaj z zobmi, „čemu vodiš mojo dečo po mestu, da se parita v zobni vročini. Kaj pa blebetaš z njima cel dan?“

Teofil odvrne trepetaje:

„Gospod, delam to, kar mi ti zapoveduješ.“

Gospodar nadaljuje ostreje.

„Vem dobro, da učiš moja otroka čitati in pisati, zato sem te tudi kupil. A čujem tudi, da kvasiš Celso o nekem Bogu, katerega mi ne poznamo, in ga tudi mi Rimljani nikdar ne bomo. Ti molčiš na to? Dalje ne muči ju z Ezopovimi basnami, s pesnimi slepega Homerja in šantovega Tirteja. Čemu obežuješ spomin s temi budalostmi? Dovolj je, da se seznanita s pastirskimi pesmimi Virgila, z Ovidom in zla-

iz Ljubnega na Gornjem Štajerskem, iz Raccolanske doline v Zgornji Italiji in iz okolice Trsta se poročila o velikih gozdnih požarih, ki jih je povzročila največ suša.

Ljudje umirajo vsled prehuje vročine. V Berlinu je tekem zadnjih 14 dni umrlo za vročino 50 oseb, v bolnišnicah jih je radi solnčarice 380. V Parizu umrje vsak dan povprečno 10 oseb radi vročine. Tudi na Dunaju je umrlo že nekaj oseb na solnčarici.

Nasledki vročine. Najhujše bo radi vročine zažeto kmečko ljudstvo. Ne samo, da se sušijo poljski pridelki, širiti se začnejo tudi kužne bolezni pri živini. Vode primanjkuje skoraj povsod, še v dolinah se studenci sušijo.

Ker je vročina tako huda, ne morejo kmetje sejati repe; korenje je še večinoma nepleto, zategadelj bo gotovo primanjkovalo svinjske piče. Krompirja je malo, a še tisti je silno droben. Pašniki so goli, kot da bi bili zažgani. Ajda, proso, fižol, koruza in drugi sadeži bodo uničeni če ne bo v kratkem izdatnega dežja.

Požari, povzročeni vsled vročine in suše, se vsak dan množijo. Poročamo o velikem gozdnem požaru v bližini Franzensfeste na Tirolskem, ki je uničil okrog 500 hektarjev najlepših gozdov. Najnovejša poročila pravijo, da znaša škoda, povzročena po tem požaru, nad dva milijona kron; oškodovani so večinoma sami kmetje. Vojaki in ognjegasci so se trudili več dni, da bi razširjajoči ogenj zmanjšali. Šele močni dež dne 6. avgusta je pogasil divjajoči požar. Ogenj je bil tako močen, da so drvile v doline cele plasti žarečega kamenja. Pri obrambnih delih je bilo udeleženi 412 vojakov.

Gozdni požar pri Trstu je uničil od 6. do 7. avgusta nad 240.000 kvadratnih metrov mladega 20letnega smrekovega gozda. Tudi tukaj je pomagalo gasiti vojaštvo.

Ob avstrijski meji gorijo gozdovi na italijanski meji v dolini Raccola. Kakor poročajo listi, je ta požar še hujši kot oni pri Franzensfeste. Bati se je, da se razširi požar tudi na avstrijske gozdove. Tudi ta požar je nastal vsled suše.

Dolina pri Trstu. Zemlja je žejna, ker suša je strašna. Listje na drevju se suši in tudi grozdje. Čeravno je tako grozovita suša, se zaslepljeno ljudstvo ne spomni Boga, ampak so še v nedeljo, dne 6. avgusta priredili ples na Socerbu. Politične oblasti ne storijo nič, a duhovnik je brez orožja, od tod tužna Istra. Duhovnikova beseda je glas vpijočega v puščavi. Plešejo javno na trgu pred cerkvijo, in to gleda vlada mirnim okom. Plesati začnejo ob 4. uri popoldne v največji vročini. Politična oblast bo sprevidela še-le takrat to divje počenje pokvarjene mladine obojega spola, ko bo odprla knjigo o statistiki nezakonskih otrok. Upati je, da se bodo za te tužne razmere potegnili naši istrski poslanci, ker drugače ta tužni istrski narod morado in materijelno propade.

Politični ogled.

V notranji politiki je nastal kratek mir. Vsi ministri in politiki so na počitnicah. Le časnikarji ugibajo prav pridno, kaj bo v bodočnosti. Gotovo je, da baron Gautsch, in če bi tudi kdo drug prišel na njegovo mesto, brez Slovanov ne more naprej. Zato ni težko uganiti, da bo Gautsch pritegnil v jeseni zmernejše slovanske skupine k vladni večini.

timi nauki božanskega Epikurja. Hočem, da bodeta vsak dan pri moji mizi, da ju sam poučujem o pravi modrosti. Če ju pričneš učiti po mojih načelih, te čaka kmalu svoboda. Idi!"

Teofil odgovori:

"Zlata je svoboda, katero cenim nad vse, a vendar je ne sprejemam za ceno, za katero mi jo nudiš." Gospodar se razjezi.

"Kaj, ti hočeš meni kljubovati!"

Teofil nadaljuje:

"Jaz ljubim tvoja sinova, in ne morem na noben način dopustiti, da se kvarita tvoja otroka z nečistimi in gnusnimi nauki Epikura."

Kaj Fufecij zroji.

"Kaj ne delam prav?"

Teofil se zdrzne.

"Ne delaš prav..."

Gospodar prebledi ko zid in zagrmi:

"Suženj, ti si upaš, meni ugovarjati?"

In potegnil je bodalo, da bi zabodel Teofila. Srečno se mu je umaknil in pri tem je prevrnil vrč vina, ki se je razlilo po mramornih tleh.

Oba dečka sta padla na kolena pred očeta, proseč, da jima ne umori učitelja:

"Oh, ljubeznjivi oče, prizanesi dobremu učitelju, midva ga tako ljubiva, milost, milost!"

Oče zarohni:

"Odstopita od mene. Ta ničvrednej vaju je pomehkužil, odgojil vaju je za ženske, a ne za bodoče rimske državljane. Ah, jaz hočem drugače z vama. Kri morata videti, cele potoke suženjske krvi!"

"Sužnji, ali ste poklicali gladijatorje, da so takoj tu?"

Dečka sta prosila:

"Dragi oče, dovoli nama iti vsaj na vrt, da ne bova videla groznega prizora!"

Oče odločno odvrne:

— Sv. Oče že dalje časa bolehalo na protinu, ki jih zelo muči. Cele noči ne morejo spati vsled velikih bolečin, vrhu tega pa si ne privoščijo nobenega miru, ampak neumorno opravljajo svoja vsakdanja opravila in sprejemajo obiske. Zdravniki se boje, da jim vsled prečutih noči oslabi srce.

— Vojni minister Schönauich je menda edini, ki izmed ministrov tudi v tej veliki vročini nima miru. Med njim in med prestolonaslednikovo vojaško pisarno že dolgo časa ni pravega soglasja. Schönauicha dolžijo, in nam se zdi po vsej pravici, da je bil nasproti Ogrom preveč popustljiv in jim marsikaj dovolil na škodo skupne armade. V zahvalo za njegovo veliko popustljivost pa mu sedaj Ogri obstruirajo predloženi načrt novega brambnega zakona. Vsled tega je Schönauichovo stališče omajano in te dni se mnogo govori, da bo moral odstopiti. Njegov naslednik bo baje feldcajgmajster Krobotin.

— Na Češkem si ustanavljajo katoliški plemeni-taši novo stranko, ki jo bodo imenovali menda konservativno. Ne diši jim, da je češka krščansko-socialna stranka pritegnila v svoje vrste mnogo oseb iz priprostege ljudstva. Na drugi strani pa je tudi res, da so se češki krščanski socialci pri vseh svojih prireditvah preveč ogibali svojega katoliškega plemstva. Na obeh straneh so torej pogreški, a škoda bo trpela sedaj samo katoliška stvar na Češkem. Niti enega mandata nimajo katoliki ne v deželni, ne v državnem zboru, a že so se začeli lasati za vodstvo. Baje jih nameravajo na Dunaju, kjer so bili letos krščanski socialci tepeni, posnemati.

— Nemški katoliki obhajajo od 6. do 10. avgusta 58. katoliški shod v Mogunciji. Že prvi dan se je udeležilo shoda okoli 50.000 ljudi. Navdušenje na shodu je veliko ter bo rodilo zopet mnogo dobrega sadu. Nikjer niso katoliki tako dobro organizirani, kakor v Nemčiji, zato pa tudi v nemškem javnem življenju veliko pomenijo.

— Albanija. Vstaja Malisorov v Albaniji se je končala. Turčija se je vdala, in sicer vsled pritiska velevlasti in pa kolere, ki je začela razsajati med vojaštvom. Dovolila je Malisorom precej samostalnosti v narodnem oziru in večjo gospodarsko skrb za njihove okraje. Pustila jim je narodne šole in jim bo gradila ceste. Vidi se, da si celo Turčija da kaj dopovedati v narodnem oziru in da drugim narodom ne vsiljuje svojega jezika. Nemci so hujši kot Turki.

— Maroko. Sporno vprašanje med Nemčijo in Francijo zaradi Maroka se bo končalo mirnim potom. Nemčija se je namreč udala, ker je stopila Anglija odločno na stran Francije. Nemčija bo dobila majhen kos zemlje, zato pa prepustila Maroko francoski nadvladi. Mnogo hrupa za en žgank.

— V Perziji se prejšnji šah Mohamed Ali uspešno bori za izgubljeni prestol. Vedno bližje prodira s svojimi četami proti glavnemu mestu. Najbrž se mu bo posrečilo, iznova zasedeti prestol, zlasti, ker so potegnili z njim Rusi, če ne lažejo najnovejša poročila.

— Na Portugalskem še ni miru. Pristaši izgnanega kralja kar nič ne marajo za "svobodo" v mladi republiki in se zbirajo v vedno večjih četah, tako, da je vlada v resnih skrbeh. Seveda skuša utajiti nemire, ker ji gre za to, da velevlasti priznajo republiko. "Svobodo" hočejo tudi vojaki ter se ustavljajo predstojnikom. Tako izgleda v dejanju "luč od zapada".

Škofijska sinoda.

Od 28. avgusta do 1. septembra l. l. se bo vršila v Mariboru v Alojziji cerkvi škofijska sinoda, v naši škofiji šestkrat, oziroma pod krepko vlado se-

"Ne, ne, vidva ostaneta tu, čim preje se morata privaditi človeški krvi, kakor se je že davno navadil vajin oče, Kaj Fufecij. Kaj je meni za takega piškavega učitelja, sto drugih morem dobiti."

Nato je pristopil Teofil bližje in dejal je dostojanstveno:

"Kaj Fufecij, ne tako, ker ne uideš ostri božji kazni!"

Kaj Fufecij zaškriplje z zobmi:

"Molči pes, kaj se naj bojim boga, ki ga je križal rimski namestnik, in ki je bil suženj kot ti? Sedaj izpiješ na čast božanstvenemu Jupiteru vrč vina, da pripoznaš, da je Jupiter največji in najmočnejši izmed vseh bogov."

"Alo, sužnji, napolnite vrč, da ga Teofil čim preje izprazni!"

Teofil s prezirom odrine vrč, rekoč:

"Kristjan sem, priznavam samo enega Boga. Samo temu se klanjam, kakor se ti klanjaš svojim poganskim malikom."

Dva gladijatorja stopita v sobo.

Sinova Kaja Fufecija sta hotela oditi. Oče ju je zadržal.

"Le čakajta, sokola moja, hočeta biti boječe žene, sedaj bodeta imela priliko, videti, kako teče ljudska kri!"

"Sužnji! Privežite Teofila za steber, da se bo de kopal v lastni krvi. Eden mečevalec naj stopi naprej, a druga dva naj ga močno držita, da se ne more ganiti."

Gladijatorji so takoj izvršili povelje svojega grozovitega gospoda. Najmočnejšemu zapove Kaj Fufecij, da seka ubogega Teofila z ostrim mečem na tanke kosce, a zelo počasi.

Trpeči je zastokal:

"Ne prelivaj, gospod, nedolžne krvi!"

Kaj Fufecij zarohni:

danjega prevzvišenega nadpastirja petikrat. Škofijske sinode so zborovanja duhovščine pod predsedstvom in vodstvom škofovim. Na njih razglašujejo nadpastirji občne cerkvene postave in odloke rimskih papežev, obenem pa z ozirom na časovne in krajevne razmere sami določujejo, kar se jim zdi potrebno za ohranitev in utrditev svete vere in verskega življenja v škofiji.

V zadnjih desetletjih se vedno pogosteje sklicujejo takovski zbori, ki so za posamezne škofije približno tisto, kar so občni cerkveni zbori za vesoljno Cerkev. V škofijskem odloku z dne 26. aprila 1911, s katerim so naš prevzvišeni knez in škof napovedali letošnji Lavantinsko sinodo, je naštetih do 20 škofijskih in nadškofijskih zborov, ki so se vršili v raznih vladikovinah samo v preteklih 10 letih. Letos bo imela sosednja sekavska škofija svojo sinodo en teden pred našo, ona na otoku Krku pa meseca septembra.

Pri nas bodo prišli v razgovor med drugimi važnimi zadevami, ki se tičejo Lavantinske škofije, zlasti novejši papeški odloki o pogostem prejemanju svetega obhajila in o starosti prvoobhajancev. Obenem se bodo dosedanja škofijske določbe spravile v soglasje s sklepi nadškofijskega ali provincijalnega zbora Solnograškega iz leta 1906, in se bodo po številu in po vsebini izpopolnile tako, da bo letošnja sinoda nekako zaključila vse prejšnje. V Mariboru se vršijo za njo marljive priprave, in v kn. Šk. pisarni ležijo od 5. do 19. avgusta že izdelane konstitucije na vpogled duhovnikom, ki morebiti hočejo pristaviti kakšne želje, predloge in nasvete.

Ni torej dvomiti, da bodo došli dušni pastirji k sinodi, kakor z zanimanjem, tako tudi z veseljem. Saj se jim bo takoj ponudila prilika, da se bodo zopet sešli z duhovnimi sobratji, tovariši in prijatelji, da bodo utrdili medsebojno vez ljubezni, da se bodo duhovno obnovili ter se potem z novim navdušenjem vrnili na delo v vinogradu Gospodovem. Povabljeni so razen vse mariborske duhovščine in vseh dekanov, župnikov in župniških upraviteljev, vsi veroučitelji na srednjih šolah, predstojniki vseh, v škofiji se nahajajočih samostanov in njih provincijali, umirovljeni duhovniki, ki še delujejo kot izpovedniki, in tisti duhovni pomočniki, ki po mnenju dekanovem lahko odidejo z doma, ne da bi trpelo škodo dušnega pastirstva.

Duhovniki opravljajo redno od binkošti sem posebne molitve pri sv. maši za blagoslov božji in za srečen izid sinode. Verniki, ki izmolijo v isti namen v svoji domači ali katerikoli cerkvi tri očenaše ter češčenemarije in enkrat vero ter "čast bodi Očetu", prejmejo do konca sinode, to je do 1. septembra v saki krat odpustek 50 dni, podeljen jim od prevzvišenega nadpastirja. Isti odpustek bodo prejeli vsi, ki se bodo 12. nedeljo po binkošti (dne 27. avgusta t. l.) udeležili popoldanskih molitev za sinodo. Kdor pa se bo mudil v dnevi sinode v Mariboru, more zadobiti popolni odpustek, ako prejme zakramenta sv. pokore in presvetega rešnjega Telesa, obišče katerikoli cerkev Mariborskega mesta ter tam molji po namenu sv. Očeta Pija X., ki so v posebnem pismu blagoslovili sinodo ter podelili za njo omenjeni popolni odpustek.

Dal Bog, da bi škofijski zbor vsem Lavantincem prav mnogo pripomogel k yzveličanju!

Razne novice.

* Iz šole. Na 4razredni ljudski šoli v Konjicah je s 15. septembrom razpisano učiteljsko mesto. Šola je v prvem plačilnem razredu. Prošnje na krajni šolski svet do 15. avgusta.

* Iz justične službe. Justično ministrstvo je imenovalo okrajnega sodnika in sodnijskega predsed-

"Pokažem ti, kdo je gospodar tvojega podlega telesa, tvoje živalske duše!"

Gladijatorji so sekali mučencu s telesa kosce udov, odpirali so mu rano za rano. Vročna kri je tekla na mramornata tla. Trpeči Teofil se je zvijal kot črv od groznih bolečin in se tako ustavljal, da so se čudili gladijatorji, ki so bili navajeni mučiti brez usmiljenja ljudi. Celso je omedlel, Licinij je trepetal po celem telesu, samo Kaj Fufecij se je satansko naslajal.

Kaj pa je bilo krutemu Rimljanu za človeško življenje? Za njega je bil suženj slabši od živali. Tako je na primer dal cesar Domicijan pribiti sužnja na križ, ker mu ni dobro pripravil merjasca. Cesar Avgust je dal obesiti sužnja, ker mu je ukradel nekoga ptiča, in neki Rimljan je dal peči živega sužnja, ker mu ni dobro pripravil pečenke.

Samo krščanstvo se je v resnici potegnilo za uboge sužnje, zlati žarki bratovske krščanske ljubezni so prodrli v temo groznega suženjstva.

Teofil zastoka:

"Le hitro, hitro sekaj!"

Kaj Fufecij zavpije:

"Ti pes, ti mi hočeš skrajšati vžitek? — — —"

Naenkrat pridrvi v sobo tropa sužnjev. Njihov krik je zadušil bolno stokanje trpečega mučenca.

Kaj Fufecij zarohni nad njimi:

"Kaj ste prišli semkaj, živina, zmetati vas bom dal psom!"

A ti so vpili vedno glasneje:

"Naša zadnja ura je prišla!"

Od vseh strani je bilo čuti grozno gromenje in divjal je potres.

"Vezuv se je razjezil in bljuje na nas kamenje in živ pepel. Ni je rešitve! Živi bomo pokopani!"

(Konec prih.)